



DBM-1901010101051300 Seat No. _____

B. A. (Sem. V) (CBCS) (WEF-2019) Examination

June - 2022

Gujarati : Paper-13

(સાહિત્યના સિદ્ધાંતો-૧)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ દસ પ્રશ્નો છે. જેમાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવાના રહેશે.
- (2) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે. જે પ્રશ્નપત્રની જમણી બાજુ દર્શાવેલ છે.

- 1 લલિત અને લલિતેતર કલા વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરી, સર્વ કલાઓમાં શ્રેષ્ઠ સાહિત્યકલાની વિશિષ્ટતા દર્શાવો. 14
- 2 ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય પરંપરા પ્રમાણે સાહિત્યની વ્યાખ્યા આપી, લલિત અને લલિતેતર સાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો. 14
- 3 'જેને તમે અલંકાર કહો છો તે કાવ્યમાં એકતા પામ્યો છે કે નહીં ? જો પામ્યો હોય તો તે આગંતુક નથી, ને જો એકતા પામ્યો ન હોય તો તે કાવ્ય નથી.' - પાશ્ચાત્ય વિવેચક કોચેના આ વિધાનને ધ્યાનમાં રાખી, અલંકારનું સ્વરૂપ સમજાવી, કાવ્યમાં તેનું સ્થાન સ્પષ્ટ કરો. 14
- 4 છંદનું સ્વરૂપ અને કાવ્યમાં તેનું સ્થાન સમજાવો. 14

- 5 શબ્દશક્તિ એટલે શું ? સમજાવી, એના પ્રકારોની ટૂંકમાં સમજૂતી આપો. 14
- 6 લક્ષણ શક્તિની વ્યાખ્યા દર્શાવી, લક્ષણ શક્તિના પ્રકારોનો સદષ્ટાંત પરિચય કરાવો. 14
- 7 સાહિત્યમાં સૌષ્ઠવપ્રિય અને કૌતુકપ્રિય નિરૂપણરીતિઓનાં મુખ્ય-મુખ્ય લક્ષણોનો સોદાહરણ પરિચય કરાવો. 14
- 8 ‘આકૃતિ અને અંતસ્તત્વ સાહિત્યસર્જનમાં સિક્કાની બે બાજુ સમાન છે’ - સમજાવો. 14
- 9 નીચે આપેલ બંને ટૂંકનોંધ લખો : 14
(1) ભાવ, વિભાવ અને અનુભાવ.
(2) વાસ્તવવાદ.
- 10 નીચે આપેલ બંને ટૂંકનોંધ લખો : 14
(1) કલ્પના અને તરંગ.
(2) પ્રતીક.
-